

neque sui servientes, nee hospitabitur ibi, nisi forte causa sui placiti venerit, et tunc tantum apud suos homines hospitabitur. Hæc suprascripta consistunt juris totius potestatis Amellæ. Hoc jus conservaverunt priores inviolabiliter usque ad nostram memoriam. Hoc jus, licet deprevaricatum a Wezelone advocato fuisset, tamen, sicut superius, prælibavimus, se conservaturum deinceps collaudavit et promisit. Ut autem ratum et inconvulsum in perpetuum habeatur, indissolubili vinculo anathematis violatores hujus renovati decreti innodamus, et ut firmiori succiatur robore, subter notamus inscriptionem nostri nominis, nostrorumque fidelium, ad testimonium veritatis, in virtute omnipotentis Dei adversus prævaricatores, si qui exoriantur, nullam sortem cum sanctis habentes.

Poppo sanctæ Metensis Ecclesiæ episcopus. Ab-

A bates : Warnerus, Walo, Lauzo, Petrus præpositus, Adelo. Clerici : Adalbero archidiaconus, Emicho archidiaconus, Rotcelinus archidiaconus, Arnulfus thesaurarius. Laici : dux Theodericus, Gerardus comes, Gotbertus de Aspero monte, Albertus de Briaco, et duo filii ejus; Theodericus, Albertus, Wigericus de Spinal, Hugo de Aspero monte, Bertaldus de Turre, Theodericus de Confluentio, Wigericus de Donobrio, Burchardus judex, Anselmus dapifer, Girardus scanzo, Walterus Gorziensis advocatus, Wipaldus Metensis primus scabinio.

B Actum Metis publice, Henrico Augusto imperante, Folmaro comite; anno Incarnationis Domicnicæ 1095, indictione III. Ego Andreas cancellarius dictavi, et sigillavi, ex præcepto serenissimi domini mei Popponis, gratia Dei Mediomatricorum pontificis.

POPPONNIS EPISTOLÆ AD LAMBERTUM

ATREBATENSEM EPISCOPUM

(Vide inter epistolas Lamberti, Patrologiæ tom. CLXII.)

ANNO DOMINI MG

ANSELMUS

MEDIOLANENSIS ARCHIEPISCOPUS

NOTITIA

(UGHELLI, *Italia sacra*, tom. IV, col. 416)

Anselmus, hujus nominis quartus, Valvasorius, alias de Buis, ex Laurentianæ basilicæ præposito, dictus est archiepiscopus Mediolanensis, et ab Urbano II pontifice confirmatus anno 1096. Qui sui optimi antecessoris secutus vestigia, Cruciatam, ut vocant, et ipse instituit prædicare, conscriptisque ac cruce signatis quinquaginta millibus Longobardorum, ad sacrum bellum trajecit in Syriam. Cujus electionem, expeditionem moresque sic describit Landulphus de S. Paulo in Chronico, cap. 4 :

« Armanus enim ille monachus, quasi cardinalis Romanus, et a parte Brixienſium civium atque favore comitissæ Mathildis in Ecclesia Brixienſi electus episcopus, defuncto Arnulpho archiepiscopo Mediolanensi, ad alium eligendum venit; qui ubi sensit nobilem multitudinem Mediolanensium convenire ad eligendum Landulphum de Badagio, S. Ambrosii ca-

nonicæ præpositum, in archiepiscopum, virumque moribus, et vita quam bene ornatum substitit et electioni non consensit. Corona inde vulgi gratia Romanæ Ecclesiæ, et Brixienſis, ac Mathildis comitissæ favore putans illum fore religionis virum : mox ubi sensit illum Armanum huic electioni obesse, cœpit adversus ipsam electionem insanire, et clericos, et sacerdotes pugnis, et fustibus vehementer lacerare, virum quoque de . . . civibus Paganum nomine et in porto orientali . . . in ipsa ecclesia quæ dicitur Hiemalis, præsumpsit occidere. Hanc insaniam nobis Landulphus vitavit : et descendens secretarium ecclesiæ, ad domesticam suam ecclesiam, quæ Sancti Joannis ad Quatuor Facies dicitur, pervenit. Armanus autem ille in tanta perturbatione in ecclesia Sancti Ambrosii ait populo suo congregato : Vobis fiet prout proverbium dicit : Populo stulto epico-

pus surdus. Hoc dicto statim elegit sibi et illis in archiepiscopum Anselmum de Buis, hominem simplicem, et canonicæ S. Laurentii præpositum. Hic vero ubi sensit electum a Brixienti illo Armano, et populo impetuoso collaudatum, illico cathedram archiepiscopatus ascendit, et sedit, et deficientibus sibi suffraganeis episcopis, omnes ecclesiasticos ordines usque ad presbyteratum, ordinationem quoque episcopatus ab extraneis episcopis suscepit, virgæ quoque pastoralis per manus comitissæ Mathildis adhæsit, stolam vero per legatum domini Urbani papæ sibi delatam induit. Deinde homo iste effectus prudens neglexit Obertum, cognomine Baltricum, qui propter investituram Brixientis episcopatus, quam a rege suo Henrico susceperat, Armano repugnabat: et Armanum, qui se in archiepiscopum elegit, in episcopum ordinavit. In Tusciam adire tentavit. Et cum pervenisset Florentiam, rex ipse prudens, sapiens, atque decorus specie, proh dolor! adolescens, accepta potione ab Aviano medico Mathildis comitissæ vitam finivit. » Sequitur idem auctor cap. 2 : « Rege igitur in regno deficiente, supradictus Anselmus de Buis Mediolanensis archiepiscopus, quasi monitus apostolica auctoritate, jam dicto presbytero nolente, studuit congregare de diversis gentibus exercitum cum quo caperet Babylonicum regnum : et in hoc studio præmonuit præelectam juventutem Mediolanensem cruces suscipere, et cantilenam de *Ultreja Ultreja* cantare; atque ad vocem hujus prudentis viri plures viri cujuslibet conditionis per civitates Longobardorum, villas et castella eorum cruces susceperunt et eandem cantilenam de *Ultreja Ultreja* cantaverunt. Cum adhuc homo iste simplex Mediolani viveret, et exercitum congregaret, habuit consilium statuendi sibi vicarium, hominem multarum artium. Unde quidam sagacissimi viri, ab eo ordinati sacerdotes, mandatum eundi Saonam susceperunt, ut in ipsa civitate suo jussu et auctoritate electionem episcopi admonerent, et fieri cogerent. Qui dum iter facerent venerunt Ferrariam : in quo nemore amplexi sunt Grosulanum et ejus consilium. Quorum sacerdotum exercitium in tantum valuit, quod quidam ex Saonensibus ipsum Grosulanum, in victu afflictum, in vestitu abjectum elegerunt sibi episcopum, et eligentes una cum illo electo, et illis duobus sacerdotibus ab archiepiscopo missis, videlicet presbytero Joanne Aculeo, et presbytero Nazario Muricula Mediolanum pervenerunt. Ibi per jussionem archiepiscopi, qui jam erat in expeditione positus Grosulanus ab Armano Brixienti, et Arialdo Januensi, et Mainardo Taurinensi ordinatus est episcopus, et archiepiscopi vicarius. Verum quia ipse ordinatus, sedem Saonensem nondum ascenderat, ad ipsam civitatem adire tentavit, et quodammodo pervenit. Sed requies ibi, si quam habuit,

A paucissima fuit. At citissime inde exiens Mediolanum rediit. Cujus magnæ civitatis commovit gentem, ut per singulas hebdomadas in secunda feria ad Sancti Ambrosii ecclesiam convenirent, et pro archiepiscopo illo Anselmo, ejusque exercitu litanias facerent. Ipse vero Grosulanus non solum in ipsis feriis, sed fere per singulas festivitates illi magnæ genti luculenter sermocinando non magis affectabat eam sibi, quam asperitate vestitus et cibi. » Hactenus ille ejus ævi scriptor.

Anno 1098, vel initio sequentis anni, Anselmus e Syria Mediolanum rediit, antequam Hierosolyma a Christi fidelibus capta fuisset, nam Idibus Julii an. 1099, duce Gothifredo, in eorum manibus devenit, summa totius orbis Christiani lætitia. Anselmus vero iv Nonas Februarii Mediolani sententiam tulit ad favorem abbatis S. Simpliciani, quam quidem cum sit valde celebris, ad hujus rei indagandam veritatem exhibendam duximus ex authentico exemplari, quod nobis documentum subministravit doctus, et rerum antiquarum peritissimus Constantinus abbas Cajetanus.

B Basilicæ S. Simpliciani accessit deinde nobile Benedictini ordinis cœnobium, postquam Simplicianus in eo solitariam vitam duxit, et post ipsum alios ejusdem instituti viros, quibus Benedictini monachi succedere circa annum Domini 700; tunc ad S. Protasium ad monachos moram trahentes, a Mediolanensibus archiepiscopis juribus atque privilegiis ornati, hactenusque sub Casinensi nobili piaque congregatione illustre cœnobium perseverat.

Cæterum cum Gothifredus Bulonius sancta civitate Jerusalem, ejectis barbaris, fuisset potitus, Anselmus archiepiscopus in patriam, in testimonium Hierosolymitanæ victoriæ ecclesiam de Ronzone, quæ in honorem S. Trinitatis erecta olim fuerat, reformavit, et ad veram similitudinem Hierosolymitani sepulcri, sive Hierosolymitanæ illius Ecclesiæ redegit, perfectoque opere, eam solemniter eidem sepulcro consecravit an. 1100, Idibus Julii; de qua consecratione pauca Calchus, plura vero Puricellus habet recitatque Anselmi epistolam, seu publicum documentum ab authentico archetypo exemplati exscriptum quod habes infra.

Anselmus igitur, e Syria Mediolanum regressus, mox illa sanctæ Trinitatis ecclesia in honorem Dominici sepulcri renovata, eadem Idibus Julii an. 1100 consecravit. Deinde Kalendis Augusti Genua discessit una cum ea Genuensi classe de qua Ubertus Folieta Genuensis historiæ lib. 1. In Syriam profectus, a Saracensis fugatus, Constantinopoli exspiravit eodem anno 1100, Kalendis Octobris (1), sepultus in Divi Nicolai æde, posteris immortalis nominis sui fama relicta; sic enim diserte asserunt Calchus, Acta Ecclesiæ Mediolan., et Landolphus de S. Paulo, cap. 2, a Turcis, ait, et Saracenis fugatus in gravi luctu Constantinopoli exspiravit.

ANSELMI PRIVILEGIA.

I.

Privilegium pro ecclesia S. Simpliciani.

(Anno 1099.)

[UGHELLI, *Italia sacra*, IV, 118.]

Quoniam gratiam S. Spiritus speculatum domui Israel excelsam turrim Sion montis conscendimus, omnibus commissis providenter invigilemus, non dantes somnum oculis; sed toto corde nostro in cir-

(1) Anselmus ex Catalogo *sedit an. III, mens. X, dies XXVIII*; obiit *II Kal. Octob.*, sepultus Constantinopoli ut peregrinus in monasterio S. Nicolai. Anselmus autem ex isto calculo sedere cœpit an. 1097, die 3 Novembris, feria tunc tertia post vacationem mens. 1, dierum 8, et vixit usque 3 Septemb. anni 1101. Er-

D cuitu oculato habemus aspectus similes succensis carbonibus. Ostendentes vultus ignitæ flammæ lampadum admodum animalium, bis vivis diversæ formæ vultibus super rotas coruscantium, ut tota civitas in tranquillitate conquiescat, cum supra gregem suum virgam vigilantem videat : unde si quem clanculo surripientem ab ipsa specula videbimus, vel palam irruentem ad domus Dei publicam infestationem, nos

ravit igitur Ughellus, quando ipso sæculari anno mortuum Anselmum hunc scribit, qui dicto anno adhuc Mediolani consistens celebraverat dedicationem ecclesiæ S. Sepulcri, cujus dedicationis insigne monumentum refert idem Ughellus. PAPÆBROCHIUS.